ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԹԻՎ—703—ՇԱԲԱԹ —21—ՕԳՈՍՏՈՍ 1865

ՄԱՄԱՆ

ԼՐԱԳԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՎ ՏՆՏԵՍԵՍԱԿԱՆ

ԳԱՅՄԱՆ

Կ. Պոլսոյ հր. Տարեկան 180 ղրշ. Արծաթ
,, ,, Վեցամսեայ 100 ,, ,,
,, ,, Եռամսեայ 60 ,, ,,
Գաւառաց հմր. Տարեկան 200 ,, ,,
,, ,, Վեցամսեայ 110 ,, ,,
Մէկ թիւը՝ Մեծ թերթ 4 ,, ,,
,, Փոքր ,, 2 ,, ,,
Փոխադրման տոկոսը 2 ղուրուշ է:

ԳԱՅՄԱՆ

Բաժանորդագրութիւնը կանխիկ է, եւ ամենն ամսոյ 1են մինչեւ 15են կ'սկսի:
Դուրս գացած լրագրաց համար ծախքը խմբագրութեան վրայ է:
Լրագրոյս վերաբերեալ ամեն կամք եւ իցէ գրութիւն՝ խմբագիր—Տնօրէնին պիտի ուղղուի, եւ համար ծախքն ալ դրկողին վրայ է:

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ 21 ՕԳՈՍՏՈՍ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Շլեզվիկ—Հոլշթէյնի խնդիրը գարձեալ այս օրերս Գերմանական տերութիւնները կ'զբաղեցրնէ եւ քաղաքագիտաց ուշադրութիւնը կը գրաւէ։ Պրուսիոյ եւ Աւստրիոյ արքունեաց մէջ այս նիւթիս վրայ բանակցութիւնները դադարեցրեալ մը վերջացան, որուն արդասիքը դեռ չհրատարակուեցաւ, եւ լրագիրներն ալ զանազան գուշակութիւններէ զատ ստոյգ տեղեկութիւն մը չեն տար։ Բայց թէպետ իրաց խորն անծանօթ է, արտաքին կերպարանքը կրնայ նկարագրուիլ։ Երէկն ծանուցած ենք Աւստրիոյ եւ Բրուսիոյ վեհապետաց մտերիմ տեսակցութիւն մ'ընելու լուրերը, որ քանի մ'անգամ սուտ ելնելէ եւեւ հաստատուեցան, եւ օգոստ. 19ին շաբաթ օրը Բրուսիոյ թագաւորը Սալզպուրկի երթալով տեսակցեցաւ Աւստրիոյ կայսեր հետ, ուր ներկայ էին նաեւ իրենց առաջին պաշտօնեայները Պ. ու Մէնսդորֆ եւ Պ. ու Պիզմարք։ Այս տեսակցութենէն առաջ, երկու տերութիւնները Կոնֆէդերատիոնի մէջ հարկ եղած դեսպանական կարգադրութիւնները պատրաստեր էին, եւ հեռագիրը կը ծանուցանէ թէ երկու Պ. եհսպանք որոշեր են նոյն հիմանց վրայ ընթանալ։ Պերլինի Կազէթ ու ը լա Բրուա լրագիրն ալ, որ Պ. Տ. Պիզմարքի բերանը համարուած է, կը հաստատէ թէ Աւստրիա կարծուածէն աւելի գիջումներ ըրեր է Բրուսիոյ։ Երկիւսթենպուրկի դքսին իշխանութիւնն անհնար կըլլայ, եւ Շլեզվիկ—Հոլշթէյնի երկու դաշնակից տէրութեանց ստացուածքը կը մնայ։ Կը կարծուի որ Սալզպուրկի մէջ ուրիշ խնդիրներ ալ յայտնուած ըլլալու են, մինչեւ որ Աւկիւսթենպուրկի դքսը ալ Բրիէլէն մեկնելու կը պատրաստուի եղեր, ուրկից կը տեսնուի որ Աւստրիա առաջուան չափ չպաշտպաներ զայն Բրուսիոյ պահանջմանց դէմ։

Այս բոլոր եղելութիւններէն կըրնայ տեսնուիլ որ Բրուսիա Լէյպցիի դքսութիւնները շուտով ձեռքէ հանել չուզեր, թէեւ մասամբ մը զանոնք Օլդենպուրկի դքսին յանձնելու յօժարութիւն ցոյց կուտայ, եւ Աւստրիա ալ իր դաշնակցին յարգշտակութեանը աչք գոցելու համար, անշուշտ փոխարինութիւն մը պիտի առնու։ բայց դժբաղդաբար մինչեւ դեռ երկու տերութիւններն արտաքին աշխարհակալութիւններ կերազեն, ներքին խռովութիւններն ու ժողովրդոց ապատասխրական գաղափարները զլրեներ եւս քան զեւս անհանգիստ կը նեն։ Անդղլիական Թայմզ լրագրին Պերլինէն գրուած կարեւոր նամակ մը իրաց այս վիճակը նկարագրելով կը հաստատէ թէ Աւստրիոյ մէջ անկախութեան ոգին յառաջ երթալու վրայ է, եւ նոր պաշտօնէից մէջ հունգարացի մասը Բրուսիոյ հետ պատերազմելու հակամիտ է, վասն զի ասով Պայսրն հունգարացւոց օգնութեանը կարօտելով, անոնց նոր արտօնութիւններ տալու կը հարկադրի։ Պատերազմին վախճանը Հունգարացոյ համար աւելի շահաւէտ կըլլայ։ վասն զի եթէ յաջող ելնէ, Աւստրիա իր բոլոր ուշադրութիւնը Գերմանիոյ գործերուն դարձընելով, հունգարացիներն իրենք իրենց գլխուն կը ձգէ։ իսկ եթէ յաղթուի, այն առեն Գերմանիոյ մէջ երկրորդական դիրք մը բռնելով իր հունգարացի հպատակաց զգացումներն իրմէ չօտարացընելու կաշխատի։ Այս նկատումները բաւական են Աւստրիոյ տերութեան աւելի խաղաղասիրութիւն ներշնչելու, եւ Բրուսիոյ նկատմամբ ըրած փաղաքշանաց պատճառները կը հարկաւորեն։

Բայց եթէ Աւստրիա ներքին մասանջութիւններ ունի, Բրուսիա ալ անոնցմէ ազատ չէ, եւ կառավարութիւնը բռնաւորական միջոցներ 'ի գործ կը դնէ՝ լրագիրներ խափանելու, տեսակներ արգիլելու, եւ ժողովրդեան դումարումներ ցրուելու համար։ Զատամիտներն ամեն տեղ՝ կը հալածուին, դաւառական ժողովներէն ընտրուած քաղաքապետները պաշտօնէ կը ձգուին, եւ անոնց տեղ թագաւորական պաշտօնատարներ կանուանին, ազատամիտ դիւզացիներուն արքունական անտառներէ խոտ առնելու հրաման չտրուիր, եւ խորհրդարանին ազատամիտ անդամները չեն կրնար կոչունք տալ եւ դումարումներ ընել։ Արդ՝ երբ կառավարութիւն մը այս ասոնցմէ հակառակութեան կը հանի իր ժողովրդոյ հետ, բաւական ներքին հոգեր եւ աղմուկներ կունենայ որք կրնան իր փառասիրական երազները 'ի բերեւ հանել։ Միւս կողմանէ Բրուսիա Գերմանիոյ մէջ ալ իր ազդեցութիւնը կորուսանելու վրայ է, եւ գերմանական մանր իշխանութիւնները կասկածանաք կը դիտեն Պ. Պիզմարքի քաղաքականութեան ամեն մէկ երեւոյթները։

Ահա այս է Աւստրիոյ եւ Բրուսիոյ արգի կացութիւնը։ բայց եթէ երկու տերութեանց վիճակն իրարու հետ բաղդատելու ըլլանք, առաջինը թէ՛ ելմտական եւ թէ՛ քաղաքական կողմանէ աւելի ակար կը գտնենք քան թէ երկրորդը։ Աւկիս բաւական կրնայ տեսնուիլ որ երկու տերութիւններն ալ պատերազմէ խորշելու պատճառներ ունէին, ուստի վերջին լուրերուն նայելով, Սալզպուրկի տեսակցութեամբ դքսութեանց խնդիրն հեռեւեալ կերպով կարգի դրեր են իրենց մէջ։ Հոլշթէյնի կառավարութիւնն Աւստրիոյ ձեռքը պիտի մնայ, Շլեզվիկին ալ Բրուսիոյ, իսկ Լաւէնպուրկի դքսութիւնը Բրուսիա պիտի առնու՝ Աւստրիոյ դրամական փոխարինութիւն մը հատուցանելով։ Ուրեմն պրուսիոյ գերմանական դաշնագրութեան բերդաքարքը պիտի ըլլայ, եւ Գրիէլ ալ զինուորական նաւահանգիստ, ուր Գրանքֆորթի Աւստրիոյ դերմանական նաւատորմ մը պիտի պատրաստէ։ Սակայն երկու դքսութիւնները վերջապէս որո՞ւ պիտի մնան, այս խնդիրը տակաւին լուծուած չէ, եւ նայինք այս առժամանակեայ կացութիւնն ինչ հետեւանք պիտի ունենայ։

Քաղաքական անցից մէկ կարեւոր կէտն ալ, այս օրերս Շլէզվիգի նահանգասին մէջ Անդղլոյ եւ Գաղղլոյ նաւատորմիղներուն քովէ քով գալն ու այս առթիւ կատարուած հանդէսներն են, զոր արդէն անցեալ շաբաթ ալ ծանուցեր էինք։ Օգոստոս 15ին օրը, երբ Գաղղլոյ ամեն կողմերը մեծ պատրաստութիւններով Նապոլէոն կայսեր ծննդեանցն տօնախմբութիւնը կը կատարուի, Անդղլոյ նաւատորմիղն ալ այս տարի Գաղղլոյ նաւատորմին հետ ընկերացաւ, եւ արեւմտեան երկու մեծ տէրութեանց ծովային պաշտօնեայները փոխադարձ բաժակներ ըմպեցին Պ. Լեթորիա թագուհւոյն եւ Նապոլէոն կայսեր կենաց համար։ Այս բարձր պաշտօնատարաց խօսած ճառերն աննշան չեին, ըստ որում երկու կողմանէ ալ մտնաւոր կերպով մը ցոյց տուին թէ Անդղլոյ ու Գաղղլոյ դաշնակցութիւնն ու միաբանութիւնը քաղաքակրթութեան եւ ազատութեան նեցուկն ու Եւրոպայի խաղաղական յառաջդիմութեան ապահովութիւնն էր։ Անդղլոյ ծովային գործոյ պաշտօնական նախագահ Սըմերսէթի դուքսը յայտնեց նաեւ թէ։ «Մեն անգամ երբ երկու ազգայ նաւատորմիղներն 'ի միասին գործեր են, ինչպէս Զինաստանի եւ Նաբանի մէջ, երբեք անձնասէր աշխարհակալութեան զգացմամբ շարժած չեն, այլ իրենց միակ ջանքն եղած է դաշնադրութիւններն յարգել տալ եւ ուրիշ ժողովրդոց ալ նոյն օգուտները ձեռք բերել, զոյս ընդունած են իրենց յատուկ հայրենակցաց համար։ Կը յուսամ թէ երկու երկիրներն ալ միշտ այս շաւղին մէջ պիտի ընթանան։»

Անդղլոյ դլխաւոր լրագիրներն ալ այս նաւական մեծ հանդէսը երկու ազգաց մտերմութեան մէկ նոր ապացոյցը կը համարին։ Թայմզ լրագիրը երկայն յօդուածի մը մէջ կըսէ թէ Օրսինիի եղեռնագործութենէն 'ի վեր, երբ երկու ազգաց մէջ հին հակառակութեան մարած զգացումները վերստին արծարծելու կ'սպառնային, թէպետ երկու կառավարութիւններն իրենց բարեկամական յարաբերութիւնները չկտրեցին, բայց երբեք իրարու այսպիսի միաբանութեան փոխադարձ ցոյց մը տուած չէին։ Մորնինկ-Քրոնիկ լրագիրն ալ Նապոլէոն կայսեր քաղաքականութեան վրայ մեծամեծ գովեստներ խօսելով կը յարէ։ «Երկու ազգաց միութիւնը, փոխադարձ պատուոյ եւ հաւասարմութեան վրայ հիմնեալ, տեւական ու հաստատուն կերպով օգտակար պիտի ըլլայ, եւ Նեղոսին երկու կողմն ալ փափաքանաք անուցեալ եւ եռանդեամբ արտայայտեալ յոյսն այն պիտի ըլլայ որ Գաղղլոյ կայսեր քաղաքականութիւնն անպատուղ եւ ապարդիւն չըլլայ։»

Մեծ նշանակութիւն ունին այս բարեկամութիւններն ու միաբանութեան ցոյցերը։ Դիւրին չէ մեկէն 'ի մեկ այս հարցման պատասխանել։ բայց եթէ Աւստրիոյ պատերազմին գաղարման պատճառաւ Մէքսիկայի մէջ Գաղղլոյ նոր կացութիւնը, եւ Անդղլոյ ալ Հանայայի մէջ ունեցած երկիրներուն վիճակը նկատենք, այն առեն հանելուկը քիչ մը կը պարզուի։ Գաղղլոյ պաշտօնական Մոնիթէօր լրագրին մէջ գրեթէ ամեն շաբթու Ժուարէզեանց կրած մէկ նոր պարտութիւնը կը կարդացուի, բայց եւ այնպէս ասոնք դեռ բաղբաղին անհետ եղած չեն եւ բաւական ապնապ կը պատճառեն գաղղիական զօրաց։ Ժուարէզեանք Մէքսիկայի ընդարձակ երկիրներուն մէջ մէկ կողմէն հալածուելով՝ իրենց արշաւանքն ուրիշ կողմեր կուզրեն, եւ այսպէս պատերազմն անվերջանալի կերպարանք մը կառնու։ Միւս կողմանէ Միացեալ Նահանգաց պատերազմին վերջանալէն 'ի վեր, ոչ միայն բաւական օգնութիւն առած կերեւին, այլ եւ ամերիկացի հասարակապետական մասանցներէն ալ շատ քաջալերութիւն կընդունին։ Շերմարն զօրապետը, որ Մէքսիկայի սահմանակից Թեքսաս նահանգին զինուորական հրամանատար կարգուած է, Վաշինկթընի մէջ Ժուարէզի դեսպան Օրթեկա զօրապետին նամակ մը գրելով գաղղիացիները Մէքսիեայէն հանելու համար իր համամտութիւնը կը յայտնէ եղեր, եւ հանդիսաւոր գումարման մը մէջ այս նամակը ծափահարութեամբ կարդացուեր է։ Արդ եթէ Միացեալ Նահանգներ միջամտութիւն չընեն, քիչ ատենէն Գաղղլացիք Մաքսիմիլիանոս կայսեր զօրաց հետ խիստին կրնան Ժուարէզեանները բոլորովին հալածելով երկիրը հանդարտեցընել։ Բայց եթէ ամերիկացիք ալ Ժուարէզեանց օգնութեան հանին, այն առեն փասնդը կը մեծնայ։ Բարեբաղդաբար Հնդոսն նահանգը Մէքսիկայի գործոց մէջ խառնուելու միտում ցոյց չտուաւ, վասնզի Միացեալ Նահանգաց ներքին պատահումներն ու երմտական մեծամեծ դժուարութիւնները չեն կրնար ներել որ նոր պատերազմ մը բացուի։ Ուրեմն հասարակապետական ըսուած մասէն զատ Ժուարէզեանց օգնութիւն տալու փափաքող չկայ, եւ զարմանալի չէ թէ Անդղլիա, որ հասարակապետական Հանատայի նկատմամբ մեծ ցաւած յոյսերուն նայ անտեղեակ չէ, այս միջոցիս Գաղղլոյ հետ սերտ միութեան ցոյցեր կուտայ Նապոլէոն կայսեր քաղաքականութեան օժանդակ հանդիսանալով։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պայսերական հրամանաւ՝

Հիմագը կուսակալ Իզզէթ փաշան Հոնիայի կուսակալ անուանեցաւ. փոխանակ Պէլի փաշայի։

Պրուսայի մաքսատան վերատեսուչ Հագգի փաշան Պ. Պօլսոյ մաքսատան վերատեսուչ անուանեցաւ. փոխանակ վախճանեալ Մուսթաֆա պէյին։

Ոստիկանութեան ատենին նախագահ Սալիհ էֆէնտին արքունի բժշկական դպրոցին վերատեսուչ անուանեցաւ։

Եշշեղեղադոսի կղզեաց կառավարչին Դրան գործակատար (Հաքուքեահեասի) Շէֆիզ պէյը ոստիկանութեան ատենին նախագահ անուանեցաւ։

ՖՕԼԷՐԱՑԻՆ ԸՆԹԱՑՔԸ

ՄԱՅՐԱՔԱՂԱՔԻՍ ՄԷՋ

Օգոստ. 13 կէս օրէն մինչեւ 14 կէս օր. քօլէրին 63. քօլէռա 32. մեռեալ 52.
Օգոստ. 14 էն 15. քօլէրին 35. քլօէռա 15. մեռեալ 26.
Օգոստ. 15 էն 16. քօլէրին 88. քօլէռա 60. մեռեալ 45. *
Օգոստ. 16 էն 17. քօլէրին 53. քօլէռա 40. մեռեալ 32.
Օգոստ. 17 էն 18, քօլէրին 46. քօլէռա 23. մեռեալ 33.
Օգոստ. 18 էն 19. քօլէրին 65. քօլէռա 17. մեռեալ 25.
Օգոստ. 19 էն 20. քօլէրին 26. քօլէռա 16. մեռեալ 15.

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՆԳԼԻԱ

Անգղլիայէն մինչեւ Ամերիկա ծովուն տակէն հեռագրական հաղորդակցութիւն հաստատելու գաղափարը քանի մ'անգամ գործադրելու փորձեր եղած եւ 'ի դերեւ ելած էր։ Պատերազմին դադրելէն ետեւ մեծ ընկերութիւն մը դարձեալ այս գաղափարն արդիւնադործելու ձեռնարկելով, Կրէյթ Իսթէրն (Մեծն Արեւելեան) ամենամեծ չոգենաւը հեռագրական թելն առնելով ճանքայ ելաւ։ Ձեռնարկութիւնն 'ի բաց կը զբաղ յաջողութիւն կը խոստանար, եւ ելեւքարական թելը մինչեւ 1250 մղոն տեղ անվտանգ ծովը դրուեցաւ, բայց անկէց անդին հաղորդակցութիւն յանկարծ գադրելով թելը խզեցաւ եւ այս անդամ ուրիշ անգամներու պէս ծովուն տակէն հանել անկարելի եղաւ։ Կրէյթ Իսթէրն չոգենաւը Լանարա դարձած է որ նոր մեքենայներ առնելով եւ դառնայ, եւ խզեալ թելը ծովուն տակէն հանելու փորձ փորձէ։ Զի գիտցուիր տակաւին թէ Կրէյթ Իսթէրի այս նոր ճանապարհորդութիւնն ինչ արդիւնք պիտի ունենայ, սակայն ելեւքարական թելը հաստատելու ձեռնարկող ընկերութիւնն հաստատամտութեամբ իր գործն յառաջ տանելու որոշում բրած է, եւ ասոր համար մինչեւ 2 միլիոն լիրա ծախք ընել աչքն առեր է։ Այս ծախքը որչափ ալ որ մեծ կերեւի՝ ոչինչ է, վասն զի եթէ ելեւքարական հաղորդակցութիւնը հաստատուի, մէկ բաբէն լիրա մը պիտի առնուի, որ ամեն վայրկենի համար երկու բառ հաշուելով, ընկերութիւնն ամիսը 30,000 լիրա կրնայ վաստակիլ։ Ուրեմն յուսալի է որ վաստակին հրապոյրը վերջապէս այս մեծ գործն 'ի գլուխ հանէ, եւ արդի դիտութեան չընորհիւ աշխարհս երկու կիսագունտերն իրարու հետ վայրկենական հաղորդակցութեան մտնեն։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Երէկ՝ Քաղաքական ժողովը, մեծագոյն մասի ներկայութեամբ նիստ բնելով՝ հաւաքելիք ազգային նուիրաց խնդրոյն եւ Հնգկասանի ժառանգութեան գործին կարգադրութեանը զբաղեցաւ։

Տիգրանակերտէն բազմաթիւ տառապրութեամբ մեղ ուղղուած նամակ մը գտնուն գանգատներ կրնե տեղւոյն Առաջնորդէն, իբր այն թէ քանի մը իշխաններու հետ մէկ եղած ժողովուրդը կը հարստահարէ, եւ Սահմանադրութիւնը չգործադրելէ զատ, անուշնը տալ կը նեղվի։ Սակայն զատ ժողովուրդը կոյր տգիտութեան մէջ պահելու մտադիր ըլլալով, ոչ դպրոց կը բանայ եւ ոչ գանուածը բարեկարգելու հոգ կը տանի, այլ ընդհակառակն, եթէ հոգ տանող մ'ելնէ, արգելք կըլլայ ելեր, ուստի եւ ժողովուրդն ալ ասկէց քանի մը տարի առաջ քանի անգամ հազարաւոր կնքով հանրագիրներ Պատրիարքարան ղրկելէ եւ իր բողոքներուն անլսելի ըլլալը տեսնելէ ետեւ՝ բողոքականաց եւ ուրիշ օտարակրօնից դիմելու սիրտ ելեր է, եւ այսպէս օր քան զօր կը ցրուի ու կը՞կորնչի։

Այս գանգատները՝ եթէ ստոյգ են՝ անյապաղ դարման կը պահանջեն։ Սամանագիրները յոյսերնին Սահմանադրութեան վրայ դրած, կը խնդրեն որ Պարչութիւնը սահմանադրաբար առաջնորդ մը ղրկէ իրենց, որպէս զի Սահմանադրութիւնը գործադրէ, կարգկանոն հաստատէ, դպրոցներ բանայ կամ բարեկարգէ, եւ ժողովուրդը հայրաբար խնամելով՝ անոնց օր ըստ օրէ ցրուելուն առաջքն առնու։

Պարչութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք այս տողերուն վրայ։

. . . խմբագիր։

Ձեր 10 յուլիս թերթին մէջ յօդուած մը կը հրատարակէք եւ հետեւեալ թուով ալ Երեսփոխանի մը նամակը, երկուքն ալ նորընտիր Քաղաքական ժողովին՝ անցեալ չորս տարուան ազգային ընդհանուր տուրքի փոխարէն նուէր ժողուելու որոշմանը վրայ։

Կարծիքները ազատ են։ Ձեր երեսփոխանը՝ թէպետ անանուն՝ կրնայ՝ ինչպէս որ Քաղաքական ժողովին քանի մ'անդամները՝ կարծել թէ Քաղաքական ժողովը իրաւունք չունի ասանկ որոշում մ'ընելու եւ ընելովը Ընդհանուր ժողովին իրաւասութեանը կը դպչի։ ասոր հակառակ ես ալ եւ ինծի հետ շատեր կրնանք կարծել որ չէ թէ միայն Քաղաքական ժողովը ասանկ իրաւունք մ'ունի՝, չէ թէ միայն այս որոշումը Ընդհանուր ժողովին իրաւասութենէն դուրս է, այլ նաեւ այս որոշման դէմ գտնուող Քաղաքական ժողովի անդամներուն բողոքը եւ իրենց համամիտ երեսփոխաններուն բողոքը Սահմանադրութեան դէմ եւ միտ ինակ ազգին մէջ գայթակղութիւն ձգելու լիակատարի մինչ։ Սիրոյ ապա ուշանելու

---

* Բժիշկները փորձով կը հաստատեն թէ ամեն կիրակի եւ ուրբաթ օրերը քօլէռայէն բռնուողներուն թիւնաւելի է։ Այսոր պատճառը արքեցութիւնը կը համարին, որուն դժբաղդաբար տեղւոյս քրիստոնեայ ռամիկներն առաւել անձնատուր կըլլան կիրակի եւ ուրբաթ օրերը։ Հարկ չէ ըսել թէ արբեցութեան հետ զոյգ կընթանան չուայտութիւնն եւ ուրիշ ամեն անկարգութիւնք եւ անբարոյութիւնք որք քօլէռային հրաւիրակներն են։

համար՝ քանի մը սկզբունք յառաջ բերենք։

Նոյն Սահմանադրութիւնը ազգին վերաբերեալ քաղաքական ինքիրներուն բոլորն ալ Ռազմական ժողովին յանձնած է՝ Ընդհանուր ժողովին առջին հանդարտու ընելով զինքը։ տուրքի խնդրոյ մասին Ռազմական ժողովը այս պատճառութենէ զրկուած է ու չկրնար ըլլալ որ զրկուած ըլլայ։ Մինակ հոս Ռազմական ժողովը բաշխման և հաւաքման կէտերը ինք որոշելէն ետքը պարտաւորութիւն ունի Ընդհանուր ժողովին հաստատութիւնը խնդրելու։ ասալ մինակ գալիք տուրքի մը համար կրնայ ըլլալ, անցածին համար օրէնք չկին. ուիր բնաւ մէկ տեղ մը, և չէ մը կարծեր որ մեր Սահմանադրութեան մէջ Ընդհանուր ժողովը տասնիկ տարատոյ արտատութիւն մը ունենայ։

Կենայ Ռազմական ժողովը որ և է խնդիր Ընդհանուր ժողովին ներկայացնել, նաև անցեալ տուրքի խնդիր մը, բայց նմանապես դրնայ ալ չի ներկայացնել։ ընդհանուր ժողովը իրաւունք ունի մինակ համարատուութեան ժամանակ Ռազմական ժողովին բոլոր գործողութիւնները քննել, և այս մասին իր կարծիքը յայտնել։ և այս կարծիքն ալ Ռազմական ժողովին համար զովեցող կամ մերժողութիւնը կրնայ ըլլալ ըստ հարկին։ Թէ որ ասանկ չըլլայ, չկայ և չկրնար գոնու իլ Ռազմական ժողով մը որ Ազգերու Իրաւունք կարենայ պահել։ որ կարենայ իր կարավարելիքներուն քով կառավարութեան պատիւ ունենալ և կառավարել։

Այս սկզբանց առթիւ՝ Ռազմական ժողովին անգամ ըլլալով բոլոր բարձրաստիճանները և սոյն ժողովին անգամ չըլլալով սոյն բոլորին հաղորդակից ըլլալով սոյն ժողովին հաղորդակցութիւնները պատրաստելու զանոնք իր իրենց հօրին վրայ։ Այս է ահա որ մեր խորին եւստարութիւն երախտագիտութիւնը կը չարժէ. տեսնելով քահանայ մը որ իրենի մեծ իր պաշտօնը կը կատարէ և իբրեւ հովիւ՝ քաջ իր անձն իր ոչխարաց վրայ կը դնէ։

Արդէն յայտնի է. . . . խմբագիր. որ Վասիրի ատենց վրայ ներկայ ցաւալի հիւանդութիւնն՝ ի սկզբան Նոր-Դիւզի վրայ թափեց իր կատաղութիւնը և բազմաթիւ զոհեր տարաւ։ Այս գժուարին պարագայից մէջ Նոր-Դիւզի միակ քահանայ Հարգոյ Տէր Պետրոսեան Տ. Պետրոս Հայրը, Նոր-Դիւզի և Թարազ այի հիւանդաց առներիւզ քաջալաւութեամբ մատաղ իր հոգեւորական օգնութիւններն ու միխիթարութիւնները, և երբ օտարազգի կրոնաւորք իրենց ժողովուրդն անխնամ թողած, իրենց անձնական պահպանութիւնը հոգ կը տանէին, նա անհիւզ անձնուիրութեամբ վարկեան մ'այ ետ չկենալ հիւանդաց և տառապելոց խնամք և միխիթարութիւն տալու։

Այսպիսի գովելի վարք մը բարեւոր անձանց հնարաւորութիւններն ստանալու արժանի ըլլալուն տարակոյս չկայ, և ահա սոյն նպատակաւ կը խնդրեմ. . . խմբագիր, ներկայ նամակիս ձեր պատուական օրագրոյն մէջ անկիւն մը չնորհել եւ հրապարակական կերպով յայտնել ցնչեալ հնարհակայ հօր անձնուիրութիւն ու հովուական ջանքերը, որոնք տարուկայս չուշեմ թէ ազգային վարչութեան կողմանէ ալ քաջալերութեան եւ գոհունակութեան կ'արժանանան։

Մնամ եւ այն։

Նոր-Դիւզ ամառանոցէ։

. . . խմբագիր։

Ինչպէս որ ձեր օրագրոյն 14 թուով հրատարակած լրագրոյդ մէջ սուտ թէ մեր վերնագրեալ եւ բարեիմամ կայսեր եւ թէ որ եւ իցէ բարեպաշտ եւ փութաջան անձանց եւ մանաւանդ բժշկաց իրաւ առ հասարկն Հասարակութիւնս ցոյց տուած բարերարութիւնն՝ ի լուր ամենեցուն հոչակեցէք ըստ կրնի, որոշ կերպով ձեր ազնիւ փափաքն ալ ծանուցած էիք որ ուր եւ իցէ եղիք այլ եւս գանուին այնպիսի անձնուէր բժիշկք եւ այլք՝ անոնց անունները հանդերձ գործնականաւ իբրեւանց մի բան միջէ ձեզ հաղորդուին։ ահաւասիկ խորհուրդս ալ իրրեւ թարգման թաղիս ազգասիրաց ժողովրդոց։ մերեւ նոցա միանգամայն երախտապարտ չնորհակալութիւններ նախապէս խնդարհարար կը մատուցանեմք առ օրագրատուն եւ բազմագութ կայսրն մեր, որոյ անթիւ են անապատ են խնամքն առ բնչ հանուր հպատակութիւնս իւր, ու ջերմեռեռ բարեմաղթութիւններ մինչ կը վերառաքեմք առ Տէր Հան անդին կենայ Նորին, եւ երկրորդ՝ որ ազգային չնորհապարտ կը փարիանիք զմեզ մեծ ապահովութեան բժշկի Ռուբէն աղային։ որոնք որ սոյն թաղիս վրայոք՝ ի մասնաւորի իրեն յանձնուած կարեւոր պաշտօնը անձնուիրաբար միշտ կը կատարէ անդադար հաւատարապէս եղած օգնականութիւնները գրեթէ ձրի եւ անխնայ մատակարարելով։

Արդ կը խնդրեմք ս. . . խմբագիր, որ մեր թաղեցւոց անկեղծ զգացմանց, նամանաւանդ վերոյիշեալ Ռուբէնաղային զուարճանց արժանի գործոց եւ անուան ձեր պատուական էջերուն մէջ գէթ փոքրիկ անկիւն մը չնորհեն բարեհաճիք։ զոր արդարեւ պատիւ անձին պիտի հանդիսիմք առ մեզ։

Մնամք եւ այն։ (ԻԹԷ)

18 օգոստոս 1865 թաղական խորհրդոյ գուսդարուի գրոի

. . . խմբագիր։

Կարնոյ ազգայնոց ոմանց մէջ ծագած ազգավնաս դժուարութեան տեղ տա յայտարդեց եպիսկոպոս Միսիթարն. Միսիթարն, որով բարեմիտ հասարակութիւնը ճանչցաւ եւ նպատակ իրեն եպիսկոպ. հրատարակչին նը պատակը Միսիթարն. մանաւանդ որով ազդասէր խաղաղարար այ պատուոյ հայրապետ՝ քոյր, անպտարուակ խօսկով. . . . խմբագիր. յուլիս 29 տեղ այս եկեղեցական. եւ ազգասիրական ամեներով Առաջնորդ արան խաղն մեծ ժողովներ կազմեցան, յոր նոր Աստուածայնասիրէ փաշան պատուէրը գործով կատարեցաւ. ալ գաւառական երեսփոխան ժողով կազմելոյն չարաստած այն առաջոյ եղած կանոնները վաւերացան. եւ գործ ապրել սկսան. վիճակ ն Առաջնորդ Վեհապետեան Արքայան հայր իւրոյն վիճակին վերարարձուելոյ տալու համար կարգեցաց եւ գիւղացւոց կոչեն չորս հարիւր ինքով վաւերացած երկու խնդրագիր պատրաստեցաւ Պոլսոյ ազգային Վարչութեան ուղարկելու։ Այնա կարնոյ հոյն իր եկամուտ գրժութեան ծովին այսպէս անցնելով յիր քնական խաղաղութեան նաւանդպիտ ժամանրաւ՝ ի ցնծութիւն հայոց եւ՝ ի արքամութիւն հայրապետաց։

Ի ճշմարտութենէ սարսեալ կը յայտնեմ, կարնոյ այս նոր անդորրութիւնն այն տեղ այս ազգասէր իշխանաց. Պոլսեցի Տէմիրճիպաշեան վանականք Յարութիւն ազգային անձնուէր Ջանի եւ հասարակութեան բարի զգացմանց պատուէն է։

Ուստի. . . . խմբագիր, սոյն երկրորդ ազգարար բանիս յիշեալ խաղաղասէր բարերարաց՝ մեր ազգային զգացած գոհունակութիւն հրապարակաւ յայտնել ձեր ազգասիրութենէն խնդրելով մնամ։

1865 օգոստ. 19 Խ. Ծ. Յովհան. Տ. Սարգիս

Ի Կայսրի Քէօսէ Տ-ծոյ։

Սամսթիպէն, Սալսթիօմրուզէն, հիւան, անոյշն և ուրիշ սեղերէ նամակներ և սեղերութիւններ գրուած են մեզ, բայց ձեռքերնիս ուշ հասնելուն համար հրատարակութիւնը գալ շաբթուան թողլու կը պարտաւորինք։

ՊՕՐՍԱՅԻ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՀԵՌԱԳՐԱՎՐԻՐ

Փարիզ 23 օգոստ.

Օմ. Բոնտրիսէ՝ 48 1/2

Օմ. Փոխ 355

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

Կ. Պոլիս 17 օգոստ.

Ընժէնիթոյ քննութեան գործութիւնն արագութեամբ յառաջ երթալու վրայ է, և Բաւական հանդիսի շինուածին մէջ, ուր օսմանեան ընդհանուր պարտուց տեսչութիւնն իր գրասենեակներն հաստատած է, ամեն օր մեծ բաղմութիւն կը լցուի։ Նրրոպացիներ եկած հեռագիրները քանի մ'ամսանէ ի վեր զինուորներուն վրայ չարժուած ներքին պատուրիշ բան մը չեն ծանուցաներ, որով կը տեսնուի որ եւրոպացի դրամատարաց շատն ալ տակաւին իրաց երեսին կ'ապասեն։ Զենք գիտեր թէ փոփոխութիւնը Եւրոպայի մէջ ինչ արդիւնք ունեցաւ, բայց ասարկոյս չկայ որ այս մեծ գործին ձեռնարկող ընկերութեանց վարին ու ազդեցութիւնն ամեն կասկած կը փարատէ և գործն յաջողութեամբ կը վերջանայ։ Ներկայ պարագայիս նկատմամբ նոր արժէքներու ինչ զին ունենալիքը որոշել անկարելի է, բայց կը լսենք որ մինչև 43ի շատ մը ապայանձնելի գործողութիւններ եղած են։ Փոփոխութիւնն ինչ արդիւնք ալ չի ունենայ, արդի գիներն յեղ եղուկ հաւանականութեանց վրայ հիմնեալ ըլլալով։ հիմակուընէ ապայանձնելի գործոցութեանց ձեռնամուխ ըլլալը պարզապէս յանդգնութիւն մ'է, որուն Պորսայի խաղամոնները միայն կրնան դիմագրաւել։ Ի սարի այս մասին խոհեմութիւնը այն տեսակ խաղերէն զգուշանալ կը պահանջէ։ Ռենտէնները մեծ փոփոխութիւն մը չիրեցին, բայց հրապարակիս գիները Եւրոպայի գիներէն քիչ մը վար են։

Ընդհանրապէս առնուած լուրերը կը ծանուցանեն թէ այս տարի Նեղոս գետին առատանալն ուշանալուն պատճառաւ բամպակի հունձքը շատ ցնցաւած եր է, և ելնելիք բամպակին արդիւնքը, որ առաջ շատ փառաւոր կերպով հաշիւ կը լար, հիմա աղնկալու թիւններն՝ ի գիրն հանած է։ Այս և Մերիկայի մէջ մղեալ հոս մնալը նկատելով, կրնայ գուշակուիլ թէ բամպակին գինն ի դեպ հանուելու հաւանականութիւն մը չկայ տակաւին։ Մանչեսթերէն օրագրաց. 15 թուով գրուած նամակի մը մէջ կը կարդանք, «Օրերուն դէպքերուն և Լիբերալ նաւահանգիստը մեռած բամպակին մեծ քանակութիւնը, վիճաբանութիւն ազդեցութիւն մ'ունեցած հրապարակիս վրայ։ Մանաւանդ գինն ամենէն աւելի փոր կը պահանջուէր առուտուր ընելու համար, բայց ծանողները չէին ուզեր այս պահանջման պատասխանել, հեռաւորաբար գործերն ալ խիստ չափաւոր եղան։ Պատուերներն ալ շարթու շատ անշարժ առուտուր մ'ունեցան և գիներն ալ, որ դէպ ի վար հակամէտ էին, առնդիներուն նպաստաւոր եղան։ Ռանի մի փոքր անոնկութիւններ հրապարակին վստահութիւն աւելցուցին։ Հարթուս Լիվերբուլ մեռած բամպակին քանակութիւնն էր 71 000 հակ, իսկ ծախուածները հաշիւ թէ 26·000 հակի հասան։»

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՕՐԱՑՈՅՑ

1866 ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՌՈՒԲԷՆԻ Ց. ՔԻՒՐՔՃԵԱՆ

Կ. ՊՕԼԻՍ

Մաքր գիրերով փոքրիկ բայց խիստ փայլեցագեղ և կատարեալ օրացոյց մ'է։ Մաղրաքաղաքիս ամեն գրավաճառաց քով կը գտնուի։ Դին 40 փարայ։

ԾԱՆՈՒՑՄՈՒՆՔ

ՄԵԾ ՏՕՆԱԿԱՌԱՆ

(ԲԱՆԱՑԻՐ)

ԱՄԱՍԻՈՅ ՄԷՋ

Այս տարի փոքր Ասիոյ Էմսիոնա քաղաքին մէջ ուսնավաճառ մը հաստատուեցաւ, որ հոկտեմբեր 15ին սկսի սկսի և նոյն ամսոյն 30ին պիտի վերջանայ։

Վաճառականաց համար քարաշէն խաներ և յարմար տեղեր պատրաստուած են։ Երիս նոր շուկայ կամ վաճառանոց շինուած է վաճառքներն հոն ներկայացնելու համար։

Էմսիոյ ուսնավաճառը Լարբաբլի ուսնավաճառէն 43 օր առաջ և Օլիլէի ուսնավաճառէն ալ ամիս մը առաջ պիտի բացուի, այն միջոցին՝ որ ամեն տեսակ հարկերն բերքերն հնձուած են։

Ամեն տարի Կեսարիայէն, Հալեպէն, Տիարպէքիրէն, Տրապիզոնէն, Սամսունէն, Կ. Պոլսէն եւ այլն, վաճառականներ Էմսիա կերթան մեծաքան գնելու, որ լաւ տեսակ ըլլալուն համար յարգի է։ ուստի տարակոյս չկայ որ ուսնավաճառին առթիւ խիստ շատ վաճառականներ պիտի երթան հոն, վասն զի Ասիոյ ամենէն ընտիր բերքերն հոն պիտի հաւաքուին։

Այս տարի արմատաց և բամպակի բերքը խիստ առատ է, և շերամի հիւանդութիւնն ալ անհետ եղած է։

Ուստի կրնայ ըսուիլ թէ Էմսիոյ ուսնավաճառ՝ թէ բերքերուն գանազանութեամբն և թէ վաճառականաց բազմութեամբ ասոնցմէ հանդէս մը պիտի ձեւանայ։

Այս ուսնավաճառն ապրանք տանող վաճառական ներեր պէտք է որ իրենց հարկաւոր եղած տեղերը կանխաւ վարձեն։

Տնտեսաճառի միջոցին, տասնեւհինգ օր չարունակ ասիական դուարճութիւններ ու զբօսանքներ պիտի մատակարարուին ժողովրդոց։

ԹԱՒՂԹ

ԵՒ ԳՐԱՒԹԵՐՆ ՊԻՏՈՅԳՐՆԵՐ

ՁԻՆԵԼԻ ԽԱՆԻՆ ԴՌԱՆ ԿԻՑ ԹԻՒ 12 ԵՒ 14 ՄԹԵՐԱՆՈՑՆԵՐԸ

ԱՄԵՆԱԺԱՆ ԳԻՆԵՐՈՎ ՄԵԾ ԵՒ ՄԱՆՐ ՎԱՃԱՌՄՈՒՆՔ

Յ. ԱՐՇԱԿ ԵՒ ԸՆԿ.

Պատիւ ունին արդոյ հասարակութեան ծանուցանելու, որ ամեն տեսակ թուղթեր և գրութեան պիտոյքներ, ինչպէս տետրակներ, կազմարներ, ընդօրինակութեան մատեաններ, գրիչ, մելան, կնքամոմ, կանոն, գրաւազ, և այլն և Լրագրոյ գործարանաց հետ ուղղակի յարաբերութեանց շնորհիւ կարող են ոչ սակաւ ամեն թղթավաճառներէն աւելի ժան գիներով ծախելու թէ մեծաւ կով և թէ հատով ու գործերու։ հասարակութեան դիւրութեանը համար վերջին գիներդ օրինակներուն վրայ նշանակուած են, մեծաւ կով կամ շատ առնելու համար օրինաւոր զեղչ ընելու պատրաստ։ Գաւառներէն թուղթ և այլն ուզողներ կրնան դիւրութեամբ ստանալ, և այնպիսեաց օրինակներն ալ կը զրկուին, ծախքը իրենց վրայ ըլլալով։ Նամակները պէտք է վճարուած ըլլան։

Այս լրագիրը շաբաթն երկու անգամ կելլէ Հինգշաբթի եւ Շաբաթ օրերը։ Ով որ կուզէ կրնայ ստորագրուիլ, Կ. Պոլիս Զինելի խանը լրագրոյս գրասենեակը։ Իսկ դուրսերը նոր գաբաթեներն են։

ԻԶՄԻՐ. Խաչատուր Ց. Զաքիեան.

ԵԳԻՊՏՈՍ. Պօղոս Է.Ֆենեանի Կալրապետեան.

ԱՆԴՐԻԱՆՈՒՊՕԼԻՍ։ Մանուկի Սուքիաս աղա Գալուստեան։

ՏՐԱՊԻԶՈՆ. Պ. Խաչատուր Էմասեան։

ԿԱՐԻՆ. Կարապետ պատ. Է.ի Զաքարեան.

ՀԱՅԼԷՊ. Նիկողայոս աղա Տէր Մարգարեան.

ՆԻԿՈՄԻԴԻԱ. Աբրահամ աղա Արտ՚ խաչ՚ բեան։

ԹԷՔԻՐԴԱՂ. Յարութիւն աղա Ճամճեան.

ՎԱՆ. Գրիգոր աղա Խաճանեան.

ԵՐԶՆԿԱ. Ընիրիցում՚ բաց Թանգարան.

ԱՏԱՆԱԶԱՐ. Մանասեի Յակոբ աղա Տ. Գրիգորեան։

Ուրիշ քաղաքներէն ստորագրուիլ ուզողները՝ այս տեղերէն մեկուն հետ կրնայ թղթակցիլ։

Խմբագիր-Տնօրէն

Կ. Ս. ԻԹԻՒՃԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՍ ԼՐԱԳՐՈՅ

Կ. ՊՕԼԻՍ ԶԻՆԵԼԻ ԽԱՆ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ԴՐԱՄՈՅ ԱՐԺՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ 21 ՕԳՈՍՏՈՍ	Բշ. 16	Գշ. 17	Դշ 18	Եշ. 19	Ուր 20	Շաբ. 21
	Ղրշ.	Ղրշ.	Ղրշ.	Ղրշ.	Ղրշ.	Ղրշ.
Օսմանեան լիրա Մէջ . .		103	103	103	103	103
Քառնոյ արծաթ . .						
Թանզ. Մնեմմաղէ . .		59.26	59.28	59.32	59.32	59.34
Լոնտոնը ձէմանէ տին . .		52.20	52.2	52.3	52 30	52.32
» » նոր . .		52.7	52.10	52.10	52.10	52.12
Ամիրիէ ստակով . . .		51.18	51.24	52.2	52 2	52.4
Սէրի		56.20	56.10	56.2	56 2	56.10

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ 21 ՕԳՈՍՏՈՍ

Ա Ր Մ Տ Ի Ք		Մ Ե Տ Ա Քս	
Ցորեն Թաղան կարմիր	23—27	Պրուսա կարմիր մէկէ	520—530
» Խանդիլ »	21—22	» երկան »	550—560
» Բուս. Պալէրք	17—19	» խոզակ չոր	—
» Կալաց		Շաքի հնդկան ֆրանք	65—68
» Վառնա	19—20	» 4 պաճարա »	—
» Խարայիլ կակուղ	17—19	» Խարտաղ »	—
» Կալաց »	18—20	» Պարկան »	65—68
» Պուրկազ »	19—22	» Երկրորդ »	62—
» Պալէրք »	—18	» Մանարտ »	—
» Ազոֆ »	21—23	» Պանարմա »	—
Եգիպտացորեն Կալաց	12—13	» Կէրկ »	—
Գարի	7.20 — 8		

ՆԵՐՔԻՆ ԲԵՐՔ

		Դուրուչ
Բամբակ Պալրքէսէր	հօխաց	12—13
» Կէյվէ	»	12—13
» Վասնա	»	13—14
» Ռուսատան	»	10—11
Բուրդ Էնգիլրի լուացեալ	»	—15
» » չլուացեալ	»	— 8
» Պալրքէսէր չլուաց.	»	— 8
Ճէյրի Էնգիլրիս	»	—11
» Թոխատ	»	— 9
» Զորում	»	— 8.20
Մաղը սեւ	»	18—22
» Ճերմակ	»	12—14
Թիֆթիք Էնգիլրիս	»	37—38
Աֆիոն Պալրքէսէր	»	—160
Քիմիրէ Տիրեւ բանուած	»	20—23
Սպէկ Ցաճկատատի	»	14—16
Մեղրամոմ դեղին Տրապիզոն	»	—26
» » Անատօլու	»	—24
Սուսամ Բուռմիլի	»	—
Կատուաքի հնդկան Բուռմիլի Քիլէ		—
» » Պանարմա	»	—
Ձէթ Այվալըգ	հօխաց	— 8
» Կիրիտ	»	— 7
Աճառ (Սապոն) Գանտիա	»	— 6
» » Միսիլի	»	— 5
Բրինձ Եգիպտոս Բէչիա	»	— 4
» Տիմիաթ	»	—

ԱՐՏԱՔԻՆ ԲԵՐՔ

			Դուրուչ
Խանվէ Ռիս եւ Գաբօ 100	հօխան		850—1000
» Մատիմն	»	»	—
Շաբար գլուխ 6 10 Լ. մնդ.	»		—
» Փոչի (մօղ)	»	»	—230
» Հոլ. գլուխ	»	»	—265
» Փոչի	»	»	—225
Գազ. գլուխ	»	»	—250
» Փոչի	»	»	—220
Անագ (գրայ)	»	»	—690
Պղպէղ (պիպէր)	հօխաց		— 6
Լեզակ (չիվիա) Պէնիայա	»		—150
» » Սատրաս	»		—140
Անուշադր (Նուշատրը)	»		— 6.20
Պղպատ (Զէյիթ)	մնտուկ		—180
Կապար (Գուրշուն	»		— 3.10
Թիմեղ (Թէնէքէ) զոյգ մատ.	»		—320
Զինք սատրան Ե. 7	12 հիս.		— 4.10
Երկաթ Անգ. ճոդաձեւ	կնդ.		65 — 66
» Բիւհոցու	»		70 — 72
» Տախտակ 1—14	»		100—110
» Բոլորակ	»		140—145
» Ռուսիոյ	»		120—130
Քարֆիտա Վարիլ 39	հիս.		— 95
Իսմիսլէճ ձէն. զոյգ	Մատ.		—260
» Պէտ	»		—240
» Թրիէսթ	»		— 95
Սքառմաչէթ Վիէննա	հօխան		— 15
» Թրիէստ եւ Գազ.	»		— 13